

J2
HERCEGOVINA
U BODU
TO SLD

MARTINSKA KOD ŠIBENIKA: OD ŠIKARE DO TOP FESTIVALSKJE DESTINACIJE NA PLANETU

Ivan
Landeka,
Gloria Bračić,
Goran Marčić (u
sjeni), Stella
Jakičić, Vedran
Meniga

NIKSA STIPANIĆEV / CROPIX

Na našoj korona free plaži ovog ljeta partijat će 20 tisuća gostiju

MARTINSKA
ŠIBENIK
26.-27.07. 2019.

ACCIDENT (ZG, CRO)
KBO (KR, SRB)
KKK (RI, CRO)
PARTLEKI (ČK, CRO)
PIGS PARLAMENT (CB)
KREK OTPORA (PU, CRO)
SABOTAZA (PA, CRO)
STĀPOKOI (ZG, CRO)
IT (ST, CRO)

TENA ŠARČEVIĆ

Lani smo usred lockdowna radili jedini u Europi i nitko se nije zarazio. Ove godine nam zato stiže dvostruko više partijanera

Kada otici dolje?

Regius

9. i 10. srpnja

10. izdanje festivala

pop, rock, reggae, punk, drum'n'bass – glazbeno najraznolikiji festival na Martinskoj priprema se i dnevni program

Seasplash

15. - 18. srpnja

19. izdanje festivala

treća godina u Šibeniku, prije toga Pula dub, reggae, ska, drum'n'bass već poznat dio line upa: Reggae Roast, Natty Campbell, Inner Terrestrials, Billain, Brain Holidays, Tadiman, Mexican Stepper, Anja G. & Dr. Obl... ulaznice već na Entriju – festivalska za regiju trenutno 275 kuna, dnevna 90 kuna

Kanal Fest

23. i 24. srpnja

3. izdanje festivala

punk, ali ove godine gostuje i jedan metal bend ukupno 8 bendova u 2 dana drugi dan sprema se skate session na rampi

Slurp!

30. i 31. srpnja

10. izdanje festivala

boutique festival elektroničke glazbe, skoncentriran na house i disco.

Ove će godine izvođači na festivalu biti usko vezani uz kompilaciju "Healing Sounds", čiji prihodi od prodaje idu za pomoć područjima stradalima u potresu u Petrinji i Sisku, a na kojoj su se okupila ponajbolja imena hrvatske elektroničke scene poput Andree Ljekaja, Antonia Zuze, Egoessa, Insolate, Ivana Kormilovića, Petra Dundova, Iljke Rudmana, Zarkoffa...

Membrain festival

5.-8. kolovoza

6. izdanje festivala

program na tri bine, gostuje 80 DJ-a iz Hrvatske, Europe i svijeta

drum'n'bass, bass, dubstep

glazba se sluša na DIY soundsystemima

preko dana radionice DJ-inga i yoge...

Lineup: Youngsta, Truth, OneMind, Amoss,

Minimalist, LucyLy, FrenkyBoy, Vexy...

ulaznice na Entriju – 300 kn festival, 140 kn cijena za jedan dan

Blast Fest

13.-15. kolovoza

5. izdanje festivala

festival posvećen isključivo hrvatskoj elektroničkoj sceni

priprema se i dnevni program, radionice

Kad Maksim Mrvica prošetala po šibenskoj rivi, nije to nikakav spektakularan događaj za njegove sugrađane. - Da Arsen i Mišo stoje ispred pekarnice, nitko ne bi zastajao i hvalio ih. Šibenik je po mentalitetu takav; i kad si najbolji na svijetu, eventualno ćeš dobiti pohvalu da si dobar – govori Ivan Landeka, organizator Blast Festa, boutique festivala elektroničke glazbe koji promovira hrvatsku scenu.

S Landekom, koji kao DJ nastupa pod imenom Foxy, razgovaramo na Martinskoj, gradskoj plaži smještenoj na strani Šibenskog kanala koja je suprotna gradskoj jezgri. Upravo se tu održava njegov Blast Fest, ali i još njih pet: Membrain, Seasplash, Slurp!, Kanal Fest i Regius.

Upravo su ti festivali povod zbog kojeg pričamo o tome što u Šibeniku znači biti najbolji.

Prošlog je ljeta Martinska bila jedina festivalska lokacija koja je živjela i u pandemijsko vrijeme. I to ne samo u Hrvatskoj, nego i u Europi. Ovih dana svi pričaju o večerašnjem pilot-eventu koji bi trebao testirati širenje virusa na otvorenom. To je, zapravo, osmišljeno kao poslovni domjenak na kojem će biti 80-ak ljudi. Pomalo je suludo da se na tako malom uzorku radi test po kojem bi se onda trebala krotiti relaksacija mjera... Što zbog toga što su slična testiranja u puno većem obujmu već provele druge europske zemlje - a pretpostavlja se da

se virus širi na isti način bez obzira na to u kojoj se državi našao - ali i radi činjenice da se na Martinskoj još prošlog ljeta plesalo, pjevalo, zabavljalo.

- Mi smo taj test već odradili - smiju se Šibenčani. Kroz Martinsku je proteklo ljeto prošlo deset tisuća ljudi, otprilike njih tisuću po jednom festivalskom danu. I nije zabiježen nijedan slučaj zaraze koronavirusom. Nadaju se da bi, ovisno o okolnostima, ovo ljeto moglo biti moguće da po danu na lokaciju dođe i tri tisuće ljudi.

Otpor virusu

Možda je baš zbog specifičnog stava ljudi s tog područja o kojem govori Landeka, u kojem nema pumpanja ega, nepotrebnog hypea i pretjeranih hvaljenja, taj grad i postao tako plodno tlo za vrhne umjetnike. I kreativce koji rade ove festivale. Njihov recept za otpor virusu i održavanje kulture u vremenu koje ju je u korijenu sasjeklo relativno je jednostavan. Radi se o stvarima koje su već postale standard; mjerenje temperature posjetitelja, upisivanje podataka za praćenje kontakata, dezinfekcijski punkovi...

I, možda najvažnije, velika prostorna površina na kojoj se održavaju festivali, koja je omogućila posjetiteljima da doista budu odgovorni, da na zabavama uživaju u mikroskupinama, sa svojim ekipama, relativno izolirani od ostalih, a ne da im, kako

DVA USPJEŠNA FESTIVALA, RAZVIKANA U BRITANJI, "UKRALI SU" PULI, JER OVDJE SU BOLJI UVJETI, IMAJU STRUJU I VODU

ŠETNJA KROZ POVJEST

Martinska je osamdesetih bila gradska plaža, kupalište s kampom, a tijekom rata je zaboravljena i zapuštena. Prvi su se na nju vratili punkeri

to često bude na događanjima tog tipa, neznanci zbog skućenog prostora budu "u krilu". Također, Martinska je izdvojena od grada, zbog čega su ju nazvali covid-free zonom.

Govor mržnje na zidovima

Martinska danas još ne izgleda kao da će i ovo ljeto biti festivalska meka.

Još nisu nestali "ZDS" grafiti nepoznatog autora koji se redovno pojavljuju, pa brišu, pa pojavljuju, pa brišu... Čeka se da još ugrije kako bi se odradila košnja velikog terena i počele finalne pripreme. Još nema šušura, a ne nailazimo ni na jedinog stanovnika Martinske, koji je inače HGSS-ovac, zaljubljenik u planine, pa je trenutno na Velebitu. Podržava festivale, ništa mu ne smeta - sve dok njegova gusterna ostaje čista, netaknuta. Martinskom danas tek tu i tamo prode koji biciklist, izletnik ili ekipa koja je došla zabaciti štap.

Sezona koja je u pripremi treća je po redu u kojoj je Martinska dom festivalima. No povijest ove lokacije puno je dulja.

Osamdesetih je to Šibenčanima bilo ljetovalište, kupalište u kojem je bio kamp. Postojao je restoran te sanitarna infrastruktura, a brod koji je prevozio iz Šibenika preko Kanala sv. Ante bio je u prometu svakodnevno. Za vrijeme rata Martinska je zaboravljena. Onda su ju probudili punkeri.

- Tamo se s početkom 2000. godine 14 godina za redom održavala Martinska fešta, veliko okupljanje punke- ra. 2014. je održano zadnje izdanje, a onda smo mi 2018. iz nostalgije za tim događajem ponovno raskrčili Martinsku i počeli tamo raditi Kanal Fest - govori Gloria Bralić, organizatorica Kanal Festa.

Je li punk, Gloria, mrtav? - Nikad! - spremno odgovara.

Prije tri godine šibenske su se supkulture - punkeri, rockeri, oni koji vole techno ili drum'n'bass - okupile i od Martinske napravile festivalu lokaciju koja "trpi" sve zanrove.

- Dok smo čistili, pronašli smo čak i neke račune datirane u 1987. godinu. Bilo je zapušteno. Ovo mjesto sada diše drugačije, živi slobodu i potiče na kreativnost - kaže Ivan

Landeka.

"Operaciju" Martinska koordinira Vedran Meniga iz Pozitivnog ritma, koji je ujedno organizator dva festivala: Seasplasha i Slurp!-a. Festivali su se iz Pule prebacili u Šibenik. Bilo je zamišljeno da to budu putujući festivali, a s obzirom na novu lokaciju prilika je bila idealna.

- Nakon 20 godina rada u Puli, na kamenu, olakšalo nam je što smo sada na mjestu na kojem je provedena struja. Spojena je i voda, koju dobivamo preko gusterne. Unatoč tome, ovdje je robinzonski duh, a želimo da tako i ostane - kaže Meniga.

Velika prednost Martinske su popularne cijene; karte za festivale nisu preskupe, piće i hrana također se plaćaju u prihvatljivim iznosima, a s ulaznicom svi dobivaju i besplatno pravo na kampiranje. Zato ovu destinaciju obožavaju Hrvati. Plan je da kamp ove godine bude otvoren stalno, a ne samo u vrijeme trajanja festivala.

Jeftin smještaj

- Cijene su popularne posebno posljednje dvije godine. Nismo očekivali puno dobivaju s velikom platežnom moći. Prilagodili smo se situaciji, iz čega se izrodila činjenica da je Martinska bila jedina festivalska destinacija u Europi. Da, ovdje možete imati najjeftinije ljetovanje popraćeno bogatim kulturnim sadržajem - kaže Meniga, dodajući da treba istaknuti i da je važna novost to da će ovo ljeto brodske na relaciji Šibenik - Martinska prometovati cijele noći, a prethodno je bio slučaj da se vozilo samo preko dana, a na lokaciju se u kasnijim terminima moglo doći automobilom.

Vedran Meniga inače je i suorganizator Dimensionsa i Outlooka, koji ove godine sele u The Garden Resort u Tisnom. Tamo se održavaju i festivali Defected, Love International, Dekmantel, SunceBeat... Kada se pogleda festivalska karta Jadrana, ispada da sve veće festivale organiziraju stranci, među njima svakako treba spomenuti i megalomansku Ultra Music, a tu, u blizini Šibenika, je i otocić Obonjan koji je, među ostalim, bio u najmu Jareda Leta...

- U Dalmaciji su u posljednjih de-

set godina mali i lokalni festivali izgurani s moći inozemnog kapitala. Tu domaća scena ne može prosperirati. Naravno da su i svi stranci dobrodošli, dapače. No moramo raditi na tome da ne ode sve koncesionarima, čuvati svoje. To nema veze s nikakvim desnim nacionalizmom, nego sa zdravom pameću - kaže Meniga.

Šibenik je nekada bio industrijski grad, no onda su se dogodili rat i privatizacija. Iz zlatnog je doba industrije ostalo puno napuštenih prostora. Osim donedavno zaboravljene Martinske, tu su i vojarnje Minerska te Bribirskih knezova, bivša tvornica TEF... Iako napušteni, ti su prostori ipak nečemu poslužili.

- Zadovoljni smo što imamo tu ostavštinu Jugoslavije. U njoj su se odvila brojna kulturna događanja. Mi smo tako svoj festival počeli u Minerskoj. Prvi je plan bio da ona bude ono što je danas Martinska, no danas se na tome mjestu radi prihvatni centar za turiste, posjetitelje Tvrdave sv. Nikole. Kod bivše tvornice TEF je planirano građenje hotela pa se tamo ne događa ništa. U Vojarni bribirskih knezova odvijaju se partiji Projecta Vojarna. Tamo je bio i Terraneo, koji je pokazao da je moguće da u grad dođe toliko ljudi - govori Ivan Landeka. Dobra je to, smatra, stvar za grad, a upravo je Terraneo, o kojem se u Šibeniku uvijek priča u superlativima, usmjerio atmosferu u gradu da se sve više ulaze u kulturu, zabavu, događanja...

- Ako neka mlada osoba dođe na ljetovanje s dvije tisuće kuna u džepu, sigurno se neće vraćati doma s tisuću. Potrošit će sve i još stopirati do doma. Svako komešanje u gradu je dobro - kaže on.

Jači od Zadra i Splita

Vedran Meniga, inače Šibenčanin, ali adresom već niz godina Zagrepčanin, kaže da kao promatrač koji je često u Šibeniku, ali često i izvan njega, vidi ogroman potencijal toga grada kada se govori o (alternativnoj) kulturi.

- Rekao bih da ima više potencijala nego stanovnika - kaže, pa nastavlja: - Tu su klubovi Azimut, Oksid i Tunel, koji rade cijele godine, ne samo ljeti. Tvrdava kulture radi niz koncerata, filmskih projekcija... Koncerti su počeli i u šibenskom HNK. Uskoro se otvara i Kuća umjetnosti Arsen - nabrāja. Neki smatraju da je to čak i previše sadržaja za grad te veličine, da će se sve prorijediti zbog previše programa, da neće biti publike za sve to. Neki se ne slažu.

- Svjedoci smo toga da ljudi iz Splita i Zadra često dolaze u Šibenik jer je na pola puta. I sam tako često odem u Split na neki koncert ili party. Mislim da treba razmišljati u tome smjeru, raditi ponudu, razvijati se, gledati sliroko, postati meka - kaže Ivan Landeka. - Zna se da su Šibenik, Zadar i Split inače kao tri posebna svijeta. Među ostalim su se i na Martinskoj ti lokalni antagonizmi urušili, što je veliki ponos - nadovezuje se Meniga.

Ima li s Martinskom kakvih problema? Po pitanju suradnje s institucijama, nema. - Institucije su prepoznale projekt, podržavaju ga i u svojoj komunikaciji ističu Šibenik kao jedinu festivalsku destinaciju u Europi, što je vjerojatno najveći kompliment koji smo mogli dobiti. Uz nas, na Martinskoj rade Grad Šibenik, njegova TZ, Šibensko-kniska županija te Javna ustanova Priroda Šibensko-kniskinske županije pod koju Martinska spada - kaže Meniga.

U konačnici, pozivaju sve da se dođu ovo ljeto baviti na Martinsku. - Ljudi su se zbog cijele situacije dosta zatvorili. Baš zato treba forsirati neke vrijednosti, ći glavom, ako treba, i kroz tri zida. Ljudi su društvena bića. Bez društva pucaju temelji konstrukcije koje smo gradili cijeli život. Ako se ne razumijemo, gubimo svaki smisao - zaključuje Landeka. □